

ปัจจัยที่มีผลต่อการปรับตัวให้อยู่รอดในสถานการณ์การระบาด ของเชื้อไวรัสโควิด-19

ณฐมน บัวพรมมี^{1*}
พูนศักดิ์ พูลเมืองรัตน์²
พิมพา หิรัญกิตติ³

Received 22 June 2023

Revised 18 August 2023

Accepted 28 August 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงปริมาณนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล เปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคล และศึกษาความสัมพันธ์ของการรับรู้เกี่ยวกับเชื้อไวรัสโควิด-19 กับการปรับตัวให้อยู่รอดในสถานการณ์โควิด-19 ด้านสังคมและวัฒนธรรม ประชากรคือ ผู้ที่ติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน ใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูล ใช้การสุ่มแบบหลายขั้นตอน คือ การสุ่มอย่างง่าย การสุ่มแบบใช้โควตา และการสุ่มแบบตามสะดวก สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การหาค่าที่สถิติเอฟ และการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

ผลการวิจัยพบว่า เพศ สถานภาพ และอาชีพที่แตกต่างกันมีการปรับตัวให้อยู่รอดในสถานการณ์โควิด-19 แตกต่างกัน นอกจากนี้การรับรู้เกี่ยวกับเชื้อไวรัสโควิด-19 มีความสัมพันธ์กับการปรับตัวให้อยู่รอดในสถานการณ์โควิด-19 ด้านสังคมและวัฒนธรรม ในทิศทางบวกระดับสูง ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

คำสำคัญ: การรับรู้ การปรับตัว การระบาด ไวรัสโควิด-19

^{1 2 3} คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี เลขที่ 39 หมู่ที่ 1 ตำบลคลองหก อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี 12110

E-mail: ² poonsak_p@mutt.ac.th, ³ pimpa_h@mutt.ac.th

* Corresponding author email: nathamon_b@mutt.ac.th

FACTORS AFFECTING SURVIVAL ADAPTATION IN AN EPIDEMIC SITUATION OF THE CORONAVIRUS COVID-19

Nathamon Buaprommee^{1*}

Poonsak Poolmuangrat²

Pimpa Hirankitti³

Abstract

This quantitative research aims to study personal factors, compare personal factors and study the relationship between perception of the Coronavirus COVID-19 and adaptation to survive in an epidemic situation from social and cultural aspects. The population is the persons who follow the news and information related to an epidemic situation of the Coronavirus COVID-19. Samples were of 400. Questionnaire was used to collect data. Multi-stage random sampling simple random sampling, quota random and convenient random – was employed.

The research results revealed that different gender, marital status, and occupation has different adaptations to survive in an epidemic situation of the Coronavirus COVID-19. In addition, perception about the Coronavirus COVID-19 has a relationship with adaptation to survive in social and cultural aspects and occupy a high positive direction at the statistically significant level of 0.05

Keywords: Awareness, Adaptation, Pandemic, Coronavirus COVID-19

---

^{1 2 3} Faculty of Business Administration, Rajamangala University of Technology Thanyaburi, 39 Moo 1 Klong 6, Khlong Luang, Pathum Thani 12110

E-mail: ² poonsak_p@rmutt.ac.th, ³ pimpa_h@rmutt.ac.th

* Corresponding author email: nathamon_b@rmutt.ac.th

บทนำ

การระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เริ่มต้นปลายปี พ.ศ. 2562 และลุกลามไปทั่วโลก สร้างความหวาดกลัว ส่งผลกระทบต่อสุขภาพ สังคม และเศรษฐกิจของประชากร เมื่อต้นเดือนมกราคม พ.ศ. 2563 มีการระบาดใหญ่ (pandemic) มีการติดเชื้อทั่วโลกอย่างรวดเร็ว (กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข, 2563) ซึ่งเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโควิด-19 สามารถทำให้ผู้ป่วยมีอาการปอดอักเสบรุนแรงจนถึงแก่ชีวิตได้ โดยที่เชื้อไวรัสตัวนี้สามารถแพร่กระจายจากคนสู่คนผ่านการ ไอ จาม หรือสัมผัสกับสารคัดหลั่งของผู้ป่วย (Thai PBS, 2563)

สำหรับประเทศไทยเริ่มมีมาตรการตรวจคัดกรองชาวต่างชาติที่สนามบินสุวรรณภูมิ ทำให้ไทยพบผู้ติดเชื้อโควิด-19 รายแรกของประเทศในวันที่ 12 มกราคม 2563 ซึ่งเป็นหญิง ที่เดินทางมาจากเมืองอู่ฮั่น ประเทศจีน และในวันที่ 31 มกราคม 2563 พบคนไทยคนแรกที่ติดเชื้อโควิด-19 เป็นชายไทยอายุ 50 ปี ต่อมาประเทศไทยพบการระบาดแบบกลุ่มก้อน ทั้งกลุ่มสถานบันเทิง สนามมวย กลุ่มพิธีทางศาสนา นำไปสู่การระบาดใหญ่ และมาตรการล็อกดาวน์ปิดประเทศ ทำให้ตัวเลขผู้ติดเชื้อในประเทศเหลือศูนย์ได้ช่วงระยะเวลาหนึ่ง จึงเกิดการระบาดระลอกใหม่ขึ้น โดยพบผู้ติดเชื้อระลอกใหม่ในวันที่ 17 ธันวาคม 2563 ที่ตลาดกลางกุ้ง จังหวัดสมุทรสาคร ก่อนจะตรวจพบกลุ่มแรงงานข้ามชาติ และกระจายผู้ติดเชื้อไปทั่วประเทศ (The standard team, 2564)

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 ทำให้ประชาชน ต้องหาวิธีปรับตัวรับมือกับโควิดโดยเริ่มจากสมาชิกภายในครอบครัว เพื่อเตรียมพร้อมรับมือกับความเปลี่ยนแปลงไปทางสังคม (กรมสุขภาพจิต, 2564) ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการปรับตัวของประชาชนในสถานการณ์โควิด-19 เพื่อเป็นข้อมูลแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการเตรียมความพร้อมการรับมือ ในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อการปรับตัวให้อยู่รอดในสถานการณ์โควิด-19
2. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อการปรับตัวให้อยู่รอดในสถานการณ์โควิด-19
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของการรับรู้เกี่ยวกับเชื้อไวรัสโควิด-19 กับการปรับตัวให้อยู่รอด

ในสถานการณ์โควิด-19 ด้านสังคมและวัฒนธรรม

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล การรับรู้เกี่ยวกับเชื้อไวรัสโควิด 19 ที่มีความสัมพันธ์ต่อการปรับตัวให้อยู่รอดในสถานการณ์โควิด-19
2. ขอบเขตประชากร ประชากร คือ ประชาชนในจังหวัดปทุมธานี ที่ติดตามข่าวสารเกี่ยวกับเชื้อไวรัสโควิด-19
3. ระยะเวลาการทำวิจัย ใช้ระยะเวลา 3 เดือน ตั้งแต่เดือนสิงหาคม - ตุลาคม 2564

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ประชาชนนำข้อมูลที่ได้มาปรับตัวเพื่อเตรียมความพร้อมในการป้องกันโรค รวมถึงเพื่อเป็นประโยชน์ต่อบุคลากรทางการแพทย์ในการดูแลสุขภาพของประชาชนในอนาคตต่อไป
2. สามารถนำข้อมูลที่ได้มาสร้างการรับรู้ข้อมูลข่าวสารในการป้องกันการระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ให้กับประชาชนได้
3. สามารถนำข้อมูลที่ได้มาเตรียมความพร้อมรับมือกับโรคติดต่ออื่น ๆ ในอนาคต

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดการอยู่รอดในสถานการณ์โควิด 19

กรมควบคุมโรค (2564) ได้ประกาศแนวทางการปฏิบัติตนสำหรับประชาชนทั่วไปและประชาชนกลุ่มเสี่ยงสูงต่อการติดเชื้อโรคโควิด-19 เพื่อป้องกันและลดความเสี่ยงต่อการเสียชีวิต ซึ่งมีแนวทางการปฏิบัติดังนี้

- 1) ออกจากบ้านเมื่อจำเป็น และให้มีการเว้นระยะห่างจากคนอื่นอย่างน้อย 1-2 เมตร หลีกเลี่ยงการเข้าไปในพื้นที่ที่มีคนหนาแน่น แออัด หรือพื้นที่ปิด
- 2) สวมหน้ากากอนามัยหรือหน้ากากผ้าตลอดเวลาเมื่ออยู่นอกบ้าน
- 3) ใช้กระดาษชำระเมื่อจำเป็นเท่านั้น และหลีกเลี่ยงขั้วโมงแรงค่วน หากต้องซ้อนมอเตอร์ไซด์ควรนั่งหันข้าง
- 4) ล้างมือบ่อย ๆ ด้วยสบู่หรือเจลแอลกอฮอล์ และก่อนรับประทานอาหาร หลังใช้ห้องน้ำหรือหลังจากการไอ จาม สัมผัสจุดเสี่ยงที่มีผู้ใช้งานร่วมกันในที่สาธารณะ เช่น กลอนหรือลูกบิดประตู ราวจับหรือ ราวบันได เป็นต้น
- 5) หลีกเลี่ยงการใช้มือสัมผัสใบหน้า ตา ปาก จมูก โดยไม่จำเป็น
- 6) ผู้ที่เป็นกลุ่มเสี่ยง ได้แก่ ผู้สูงอายุที่อายุมากกว่า 70 ปี ผู้มีโรคเรื้อรัง เช่น เบาหวาน โรคหัวใจ โรคความดัน โลหิตสูง โรคปอด และเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี ให้เลี่ยงการออกนอกบ้าน
- 7) แยกของใช้ส่วนตัวไม่ใช้ร่วมกับผู้อื่น
- 8) เลือกทานอาหารที่ร้อนหรือปรุงสุกใหม่ หากทานอาหารร่วมกันให้ใช้ ช้อนกลางส่วนตัว ออกกำลังกายสม่ำเสมอ และพักผ่อนให้เพียงพอ
- 9) หากเดินทางพื้นที่ที่มีการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ควรกักตัวเองที่บ้าน 14 วัน และปฏิบัติตามประกาศของกระทรวงสาธารณสุข และ
- 10) หมั่นสังเกตอาการตนเอง หากมีอาการไอ เจ็บคอ มีน้ำมูก จมูกไม่ได้กลิ่น ลิ้นไม่รับรส ให้ไปรับการตรวจรักษาที่โรงพยาบาลใกล้บ้านทันที

ทฤษฎีการรับรู้

Schiffman and Kanuk (2000) ระบุไว้ว่า การรับรู้ คือ กระบวนการที่บุคคลมีการเลือกการประมวลผลและการตีความเกี่ยวกับตัวกระตุ้นออกมา ให้ความหมาย และได้ภาพของโลกที่มีเนื้อหา

อุบลวรรณ ภาวนันท์ และคณะ (2554) ให้ความหมายการรู้สึก และการรับรู้ คือ การที่อวัยวะรับความรู้สึก ส่งผ่านเส้นประสาทขึ้นสู่สมอง ในรูปของพลังงานต่าง ๆ เช่น ความร้อน แสง เสียง ฯลฯ สมองจะเกิดความรู้สึก เช่น มองเห็น ได้ยิน นั่นคือ การรับรู้ จึงเป็นขบวนการรับรู้เกิดขึ้น

วทัญญูจัน พันธ์ศรีนิรมล (2559) ได้สรุปแนวคิดเกี่ยวกับรับรู้ หมายถึง กระบวนการในการให้ความสนใจและเลือกรับ การรวบรวมและจัดระบบ และการแปลความหมายหรือสร้างความหมายให้แก่ข้อมูลที่ได้รับ เพื่อให้ เข้าใจความหมายของสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสภาพแวดล้อมรอบตัว โดยมีกระบวนการ ดังนี้ 1) การให้ความสนใจและการเลือกรับสินค้า โดยมนุษย์จะเลือกสิ่งที่ตนสนใจเลือกรับรู้ในสิ่งที่ตอบสนองความต้องการของตนเอง และการเลือกที่จะเปิดรับหมายถึงการเลือกที่จะเปิดใจหรือให้โอกาสในการรับข้อมูลข่าวสารซึ่งมนุษย์มักจะเลือกใน

สิ่งที่สอดคล้องกับความเชื่อค่านิยมและทัศนคติของตนเองและจะปิดรับสิ่งที่ขัดแย้งกับความเห็นของตนเอง

2) การรวบรวมและจัดระบบของสิ่งเร้าหมายถึงการจัดกลุ่มการรับรู้และการสร้างความสัมพันธ์ของสิ่งเร้าที่ผ่านเข้ามาทางประสาทสัมผัสทั้ง 5 ช่องทางเพื่อให้เป็นความหมาย 3) การแปลความหมายหมายถึงการให้ความหมายแก่สิ่งเร้าหลังจากที่สมองเลือกรับและจัดระบบข้อมูลเหล่านั้นสมองจะแปลเป็นความหมาย ปัจจัยที่ส่งผลต่อการรับรู้คือ ปัจจัยในตัวผู้รับรู้ ได้แก่ บุคลิกภาพ การเรียนรู้ และประสบการณ์เดิม แรงจูงใจ และความสนใจ ความคาดหวัง ทัศนคติ ความสามารถ แรงขับและความต้องการ ส่วนปัจจัยภายนอกได้แก่ ขนาด ความเข้มข้น ความตรงกันข้าม องค์ประกอบแวดล้อม การเคลื่อนไหว การซ้ำความแปลกใหม่ และความคุ้นเคย (สุพานี สุฤษฏ์วานิช, 2552)

ทฤษฎีการปรับตัว

Bernard (1960) ให้ความหมายของการปรับตัวว่า เป็นการที่บุคคลสามารถปรับตัวให้เข้ากับตนเองและโลกภายนอกได้อย่างดีความพึงพอใจความแจ่มใสอย่างสูงสุด มีพฤติกรรมที่เหมาะสมกับสภาพสังคม มีความสามารถที่จะเผชิญและยอมรับความจริงของชีวิต Coleman (1981) กล่าวว่า การปรับตัว หมายถึง ผลของความพยายามของบุคคลที่พยายาม ปรับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นแก่ตน ไม่ว่าปัญหานั้น จะเป็นปัญหา ด้านบุคลิกภาพ ด้านความต้องการหรือด้านอารมณ์ให้เหมาะสมกับ สภาพแวดล้อมที่บุคคลนั้นอยู่

อัญชลี กัตถัญญ และ พงศกร เขมวัฒน์เดชา (2564) ได้สรุปแนวคิดของ Roy (Roy's Adaptation Model) โดยกล่าวว่า การปรับตัวเป็นกระบวนการและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการที่บุคคลมีความคิดและความรู้สึกจากการใช้ความตระหนักรู้ทางปัญญาและการสร้างสรรค์ในการบูรณาการระหว่างบุคคลกับสิ่งแวดล้อม ใช้ทฤษฎีระบบมาอธิบายระบบการปรับตัวของบุคคลว่าบุคคลเป็นเหมือนระบบการปรับตัวที่มีความเป็นองค์รวม (Holistic Adaptive System) และเป็นระบบเปิด ประกอบด้วยสิ่งนำเข้า (Input) กระบวนการเผชิญปัญหา (Coping Process) สิ่งนำออก (Output) และกระบวนการป้อนกลับ (Feedback Process) แต่ละส่วนนี้จะทำงานสัมพันธ์กันเป็นหนึ่งเดียว ส่งผลให้บุคคลแสดงพฤติกรรมปรับตัวออกมา 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย ด้านอัตมโนทัศน์ ด้านบทบาทหน้าที่ และด้านการพึ่งพาระหว่างกัน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

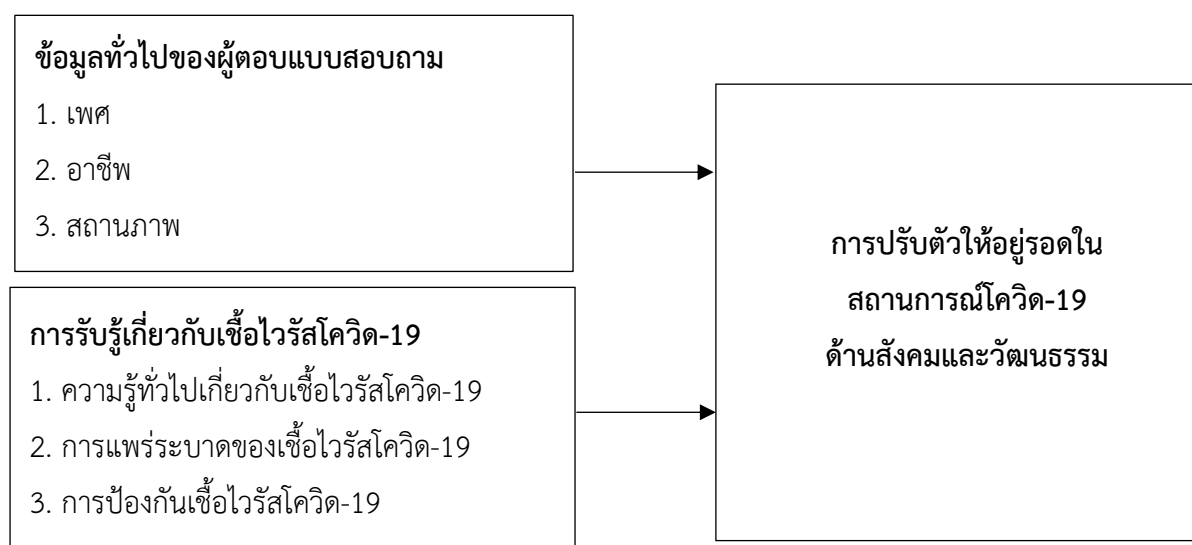
วิเชียร มั่นแท้, บุญยิ่ง ประทุม, สุรศักดิ์ แก้วอ่อน และกรกฎ จำเนียร (2564) ศึกษาเรื่องผลกระทบและการปรับตัวของประชาชนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยพบว่า กลุ่มวัยทำงานได้รับผลกระทบมากที่สุด ทำให้รายได้ส่วนใหญ่ลดลง และมีการตื่นตัวดูแลสุขภาพเพิ่มมากขึ้น ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ทำให้การเข้าถึงแหล่งข้อมูลข่าวสารมากขึ้น นักเรียน/นักศึกษาต้องเรียนออนไลน์มากขึ้น ส่วนการปรับตัวของประชาชน ด้านเศรษฐกิจ มีการสร้างอาชีพใหม่ของสมาชิกในครัวเรือน สอดคล้องกับ ทงศ์ศักดิ์ แสงสว่างวัฒนะ, ณิชนันท์ ศิริไสยาสน์ และโชติ บดีรัฐ (2063) ศึกษาเรื่อง “New Normal” วิถีชีวิตใหม่และการปรับตัวของคนไทยหลังโควิด-19: การงาน การเรียน และธุรกิจ พบว่า มีปรับตัวและการป้องกันตนเองไม่ให้เกิดเชื้อให้ผู้อื่น ไม่ว่าจะทางตรงหรือทางอ้อม ปรับพฤติกรรมการใช้ชีวิต คือ ไม่ออกจากบ้าน สั่งอาหารผ่านเดลิเวอรี่ ใช้จ่ายอย่างระมัดระวัง ทำงานอยู่ที่บ้าน ใช้สื่อออนไลน์ในการสื่อสารระหว่างกัน ส่วนการศึกษาของ การศึกษาของ อภิสิทธิ์ คุณวรปัญญา (2565) การปรับตัวในสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 แบ่งออกเป็น ด้านร่างกาย ด้านอัตมโนทัศน์ ด้านบทบาทหน้าที่ และด้านการพึ่งพาระหว่างกัน ตามทฤษฎีการปรับตัวของรอย

นิยามศัพท์เฉพาะ

การระบาด หมายถึง การมีผู้ป่วยมากกว่าจำนวนปกติที่คาดหมาย เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนผู้ป่วยในช่วงเวลา เดียวกันในอดีต สถานที่ หรือในประชากร ที่ช่วงเวลาหนึ่ง

ไวรัสโควิด-19 หมายถึง โรคติดเชื้อไวรัสผ่านทางละอองฝอยจากระบบทางเดินหายใจ และจากการสัมผัสกับสารคัดหลั่งของผู้ป่วย เช่น น้ำลาย น้ำมูก เสมหะ ผู้ป่วยโรคโควิด-19 ส่วนใหญ่จะมีอาการเล็กน้อยถึงปานกลาง และหายจากโรคนี้ได้เองโดยไม่ต้องรับการรักษาพิเศษ ผู้ป่วยบางรายอาจป่วยหนักและต้องเข้ารับการรักษา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวความคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานข้อที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล เพศ อาชีพ และสถานภาพที่แตกต่างกัน มีการปรับตัวให้อยู่รอดในสถานการณ์โควิด-19 แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 2 การรับรู้เกี่ยวกับเชื้อไวรัสโควิด-19 มีความสัมพันธ์กับการปรับตัวให้อยู่รอดในสถานการณ์โควิด-19 ด้านสังคมและวัฒนธรรม

ระเบียบวิธีการวิจัย

การสุ่มตัวอย่าง

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้แบบสอบถามจำนวนทั้งหมด 400 ชุด ประชากรจังหวัดปทุมธานี ในปี พ.ศ. 2564 จำนวน 1,337,719 คน (กองยุทธศาสตร์และสารสนเทศที่อยู่อาศัย, 2565) แต่เนื่องจากไม่ทราบจำนวนที่แท้จริงของผู้ที่ติดตามข่าวสารเกี่ยวกับเชื้อไวรัสโควิด-19 จึงคำนวณจากสูตรดังนี้

สูตรของคอคแรน (Cochran, 1977) ใช้ในกรณีที่ไม่ทราบขนาดของประชากรที่แน่นอน

$$n = \frac{z^2}{4e^2}$$
$$n = \frac{(1.96)^2}{4(0.05)^2}$$
$$n = 384.16 \approx 384 \text{ หน่วย}$$

ดังนั้นได้กลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 384 ตัวอย่าง มีการสำรองเผื่อการสูญเสียความคลาดเคลื่อนอีก 16 ตัวอย่าง ได้เท่ากับ 400 ตัวอย่าง โดยผู้วิจัยมีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi – Stage Rempling) ดังนี้
ขั้นที่ 1 สุ่มแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีจับฉลากแบบไม่ใส่คืน (Without replacement) โดยใช้สัดส่วนร้อยละ 60 ของ 7 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองปทุมธานี คลองหลวง ธัญบุรี หนองเสือ ลาดหลุมแก้ว ลำลูกกา และสามโคก จับฉลากได้ 4 อำเภอ ได้แก่ อำเภอสามโคก คลองหลวง เมืองปทุมธานี และลำลูกกา
ขั้นที่ 2 สุ่มแบบใช้โควตา (Quota Sampling) โดยเก็บกลุ่มตัวอย่างที่รับรู้ข้อมูลข่าวสารการระบาดของไวรัส แต่ละอำเภอเท่า ๆ กัน 4 อำเภอ จำนวน 400 คน อำเภอละ 100 คน
ขั้นที่ 3 สุ่มแบบสะดวก เจอผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย สามารถตอบคำถามได้โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ส่วนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับลักษณะข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ และระดับการศึกษา

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของไวรัสโควิด-19

ส่วนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับการปรับตัวให้อยู่รอดในสถานการณ์โควิด-19 ด้านสังคมและวัฒนธรรม

ผลการวิจัย

สมมติฐานข้อที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล เพศ อาชีพ และสถานภาพที่แตกต่างกัน มีการปรับตัวให้อยู่รอดในสถานการณ์โควิด-19 แตกต่างกัน

ตารางที่ 1 เพศที่แตกต่างกันมีการปรับตัวให้อยู่รอดในสถานการณ์โควิด-19 แตกต่างกัน โดยใช้สถิติ Independent Samples Test

เพศของผู้ตอบแบบสอบถาม	N	Mean	SD	t	P
ชาย	128	4.14	2.02	2.35	0.020
หญิง	272	3.67	1.48		
รวม	400	3.91	1.75		

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบเพศ ที่แตกต่างกัน กับการปรับตัวให้อยู่รอดในสถานการณ์โควิด-19 โดยใช้สถิติ Independent t-test ในการทดสอบ พบว่า เพศ ที่แตกต่างกัน มีการปรับตัวให้อยู่รอดในสถานการณ์โควิด-19 มีค่า Probability (p) เท่ากับ .020 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานรอง (H1) และปฏิเสธสมมติฐานหลัก (Ho) แสดงว่า เพศ ที่แตกต่างกันมีการปรับตัวให้อยู่รอดในสถานการณ์โควิด-19 แตกต่างกัน

ตารางที่ 2 อาชีพที่แตกต่างกันมีการปรับตัวให้อยู่รอดในสถานการณ์โควิด-19 แตกต่างกัน โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA)

แหล่งของความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	83.23	7	11.89	4.47	0.00
ภายในกลุ่ม	1043.16	392	2.66		
รวม	1126.40	399			

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว อาชีพ ที่แตกต่างกันมีการปรับตัวให้อยู่รอดในสถานการณ์โควิด-19 มีค่า Sig .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 แสดงว่า อาชีพ ที่แตกต่างกันมีการปรับตัวให้อยู่รอดในสถานการณ์โควิด-19 แตกต่างกัน

ตารางที่ 3 สถานภาพที่แตกต่างกันมีการปรับตัวให้อยู่รอดในสถานการณ์โควิด-19 แตกต่างกัน โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA)

แหล่งของความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	118.51	2	59.25	10.15	0.00
ภายในกลุ่ม	2317.29	394	5.83		
รวม	2435.80	399			

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทาง สถานภาพที่แตกต่างกันมีการปรับตัวให้อยู่รอดในสถานการณ์โควิด-19 มีค่า Sig .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 แสดงว่า สถานภาพที่แตกต่างกันมีการปรับตัวให้อยู่รอดในสถานการณ์โควิด-19 แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 2 การรับรู้เกี่ยวกับเชื้อไวรัสโควิด-19 มีความสัมพันธ์กับการปรับตัวให้อยู่รอดในสถานการณ์โควิด-19 ด้านสังคมและวัฒนธรรม

ตารางที่ 4 การรับรู้เกี่ยวกับเชื้อไวรัสโควิด-19 มีความสัมพันธ์กับการปรับตัวให้อยู่รอดในสถานการณ์โควิด-19 ด้านสังคมและวัฒนธรรม โดยใช้สถิติ Pearson Correlation

การรับรู้ข้อมูลข่าวสารของไวรัสโควิด-19	การปรับตัวให้อยู่รอดในสถานการณ์โควิด-19	ความหมาย
ด้านสังคมวัฒนธรรม	.80 (.000)**	มีความสัมพันธ์สูง
ค่าเฉลี่ย	0.80	

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ผลการทดสอบการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของไวรัสโควิด-19 ที่มีความสัมพันธ์กับการปรับตัวให้อยู่รอดในสถานการณ์โควิด-19 ด้านสังคมและวัฒนธรรม โดยใช้สถิติ Pearson Correlation พบว่า ค่า Sig เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 แสดงว่า การรับรู้เกี่ยวกับเชื้อไวรัสโควิด-19 กับการปรับตัวให้อยู่รอดในสถานการณ์โควิด-19 ด้านสังคมและวัฒนธรรม มีความสัมพันธ์กันทิศทางบวก ในระดับสูง

อภิปรายผลการวิจัย

จากวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 1 และ 2 พบว่า เพศ ที่แตกต่างกันมีการปรับตัวให้อยู่รอดในสถานการณ์โควิด-19 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ อาชีพ ที่แตกต่างกันมีการปรับตัวให้อยู่รอดในสถานการณ์โควิด-19 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ และสถานภาพ ที่แตกต่างกันมีการปรับตัวให้อยู่รอดในสถานการณ์โควิด-19 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ อาจเป็นเพราะว่าอาชีพที่แตกต่างกัน ส่งผลให้มีรูปแบบการในการเดินทางออกไปทำงานที่แตกต่างกัน บางอาชีพอาจจะสามารถปรับเปลี่ยนการทำงานเป็นทำงานที่บ้านได้ แต่ในบางอาชีพอาจจะต้องเดินทางไปข้างนอกบ้านเพื่อไปทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับ ทงศ์ศักดิ์ แสงสว่างวัฒนะ และคณะ (2563) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับเรื่อง New Normal วิถีชีวิตใหม่และการปรับตัวของคนไทยหลังโควิด-19: การงาน การเรียน และธุรกิจ ที่กล่าวว่าคนไทยต้องปรับพฤติกรรมการใช้ชีวิต เช่น ทำงานที่ต้องทำงานอยู่ที่บ้าน และใช้สื่อออนไลน์ในการสื่อสาร จากวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 3 พบว่า การรับรู้เกี่ยวกับเชื้อไวรัสโควิด-19 มีความสัมพันธ์กับการปรับตัวให้อยู่รอดในสถานการณ์โควิด-19 อาจเป็นเพราะการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของไวรัสโควิด-19 ส่งผลให้ผู้คนปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ลดการทำกิจกรรมร่วมกัน ต้องใส่หน้ากากทุกครั้งเวลาออกนอกบ้าน สถานที่ต่าง ๆ ต้องมีการตรวจวัดอุณหภูมิ และคอยทำความสะอาดฆ่าเชื้อตลอดเวลา การทำงานเน้นเป็นแบบ Work From Home ซึ่งมีการประชุมผ่านระบบออนไลน์มากขึ้น ระบบของโรงเรียนหันมาใช้ระบบ E-learning ในขณะที่งาน Event ต่าง ๆ ได้รับความนิยมน้อยลง ซึ่งสอดคล้องกับ วิเชียร มั่นแหล่ และคณะ (2564) พบว่า ผลกระทบและการปรับตัวของประชาชนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ได้รับผลกระทบเกี่ยวกับการพบปะกับเพื่อนบ้านหรือคนในชุมชน ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ผลกระทบ คือทำให้เกิดการเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีใหม่มากขึ้น และด้านการศึกษา พบว่า นักเรียนหรือนักศึกษาต้องเรียนออนไลน์มากขึ้น

ข้อเสนอแนะที่ได้จากงานวิจัย

1. ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีอายุ 21-23 ปี ซึ่งเป็นกลุ่มที่นิยมใช้การสื่อสารแบบออนไลน์ จึงมีความไวในการรับรู้เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารของการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 เป็นอย่างดี หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จึงควรขยายการรับรู้ให้กว้างขึ้นไปยังกลุ่มวัยอื่น ทั้งช่องทางออนไลน์และออฟไลน์ เพื่อให้รับรู้ถึงปัญหาที่ และรับรู้ถึงวิธีการป้องกันตนเอง

2. การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามทำให้ยังขาดข้อมูลเชิงลึก ดังนั้นควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพ เช่น การสัมภาษณ์ เพื่อให้ได้รับข้อมูลที่มีรายละเอียดมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข. (2563). **คู่มือการป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สำหรับประชาชน**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กรมควบคุมโรค. (2564). **แนวทางปฏิบัติเพื่อการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) หรือโควิด-19 สำหรับประชาชนทั่วไปและกลุ่มเสี่ยง**. สืบค้นจาก https://ddc.moph.go.th/viralpneumonia/file/int_protection/int_protection_030164.pdf
- กรมสุขภาพจิต. (2564). **เผย 3 วิธีปรับตัวรับมือโควิดง่าย ๆ เริ่มจากพื้นฐานภายในครอบครัว**. สืบค้นจาก <https://dmh.go.th/news-dmh/view.asp?id=31115>
- กองยุทธศาสตร์และสารสนเทศที่อยู่อาศัย. (2565). **รายงานข้อมูลประชากรและบ้าน 2564**. กรุงเทพมหานคร. ผู้แต่ง.
- ทงศักดิ์ แสงสว่างวัฒนะ, ณิชนนท์ ศิริไสยาสน์ และโชติ บดีรัฐ. (2563). “New Normal” วิถีชีวิตใหม่ และการปรับตัวของคนไทยหลังโควิด-19: การงานการเรียน และธุรกิจ. **วารสารการบริหารการปกครอง และนวัตกรรมท้องถิ่น**, 4(3), 371-386.
- วทัญญาญจน์ พันธุ์ศรีนิรมล. (2559). **การเปิดรับ การรับรู้ทัศนคติ การมีส่วนร่วมและนำทรัพย์สินทางปัญญาไปใช้ประโยชน์ในประชาชนของกรมทรัพย์สินทางปัญญา**. (วิทยานิพนธ์ปริญญาวารสารศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์).
- วิเชียร มั่นແທ່, บุญยิ่ง ประทุม, สุรศักดิ์ แก้วอ่อน และกรกฎ จำเนียร. (2564). ผลกระทบและการปรับตัวของประชาชนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 จังหวัดนครศรีธรรมราช. **วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์**, 8(11). 327-340.
- สุพานี สฤกษ์วานิช. (2552). **พฤติกรรมองค์กรสมัยใหม่: แนวคิดและทฤษฎี** (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อภิสิทธิ์ คุณวรปัญญา. (2565). การปรับตัวในสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เพื่อเตรียมพร้อมสู่ NEW NORMAL สำหรับผู้ปฏิบัติงานตำแหน่งประเภทสนับสนุน มหาวิทยาลัยมหิดล. **วารสารสถาบันวิจัยญาณสังวร**, 13(1), 83-104.
- อัญชลี กัตถัญญและ พงศกร เขมวัฒน์เดชา. (2564). ศักยภาพการปรับตัวเพื่อรองรับสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสสายพันธุ์ใหม่ 2019 (COVID-19) ในกลุ่มอุตสาหกรรมผลิตเครื่องจักรกลในประเทศไทย. **วารสารบริหารธุรกิจอุตสาหกรรม**, 3(1), 35-58.
- อุบลวรรณ ภาวานันท์, จิราภา เตังไตรรัตน์, นพมาศ อึ้งพระ, รัชนี นพเกตุ, รัตนา ศิริพานิช, วารุณี ภูาสกุล, ศรีเรือน แก้วกั้งवाल, ศันสนีย์ ตันตวิวิท และสิริอร วิชชาวุธ. (2554). **จิตวิทยาทั่วไป**. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- Bernard, Harold W. Mental. (1960). **Health for Classroom**. New York: McGraw-Hill.
- Cochran, W. G. (1977). **Sampling techniques** (3rd ed.). New York: John Wiley & Sons.
- Coleman, J. C. (1981). **Abnormal Psychology and Modern Life**. New York: Bombay.

Schiffman, G., & Kanuk, L. L. (2000). **Customer Behavior**. (7th ed.). New Jersey: Prentice-Hall.

Thai PBS. (2563). **วันที่ไทยรู้จัก COVID-19**. สืบค้นจาก <https://www.thaipbs.or.th/news/content/290347>

The standard team. (2564). **12 มกราคม 2563 – พบผู้ป่วยโควิด-19 รายแรกในประเทศไทย**. สืบค้นจาก <https://thestandard.co/onthisday120163/>